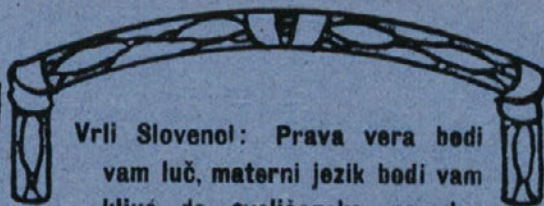

LETO XIII.

ZVEZER 13.

Vrli Slovenol: Prava vera bedi
vam luč, materni jezik bedi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1913
CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 13. zvezka:

	Stran		Stran
Kornelij	193	Dekliški vrtec:	
Vpliv petja na zdravje	196	Trojni ženski poklic	204
Iz Balkana	197	Glede sestanka v Mariboru	205
Doma in po svetu	199	Na sestanek	205
Pod vaško lipo		Obnašanje pri sestankih	206
Spomini starega rokodelca	199	Odgovor gdč. svetovalki	206
Izlet v Zajčki samostan	200	Slovanom	206
«Mladina, bodi stalno katoliška, značajna, narodna, in nikoli ne ostavi slovenskega prapora!»	202	Lepša vigred	206
Amerikanska smola	203	Dobri nasveti:	
Očetu	203	Svetovalka	206
Materi	203	Društveni glasnik:	206
		Drobtinice:	

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K. na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva

19. junija 1913.

Govor „Alkohol in mladina“ objavljen v 10. št. »N. D.« v celoti izšel je v obliki lične knjižice. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru za 4 vin. po pošti 7 vin. Priporočamo knjižico kot dobro agitacijsko sredstvo v boju zoper alkohol.

Zavod sv. Marte v Trstu

ulica S. Francesco št. 15, I. nadstr.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje za službe. Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza »Marijin dom«.

Prirejane slavnosti in prireditve:

Kraj	dan	ime društva	prireditve
Št. Jur — Tabor	15. junija	Bralno društvo	Zgodov. župnije
» » »	29. junija	Sveta vojska	občni zbor
Sv. Martin na Pohorju	25. maja	Izobr. društvo	»Najdena hči«
Ptuj	15. junija	Dekliška zveza	mesečni shod
Frankolovo	13. aprila	» »	podučni shod
» » »	4. maja	» »	» »
» » »	25. maja	» »	» »
Vurberg	? junija	» »	mesečno zkorovanje
Vojnik	8. junija	Izobraževalno društvo	mesečni shod
Št. Jur ob juž. žel.	8. junija	Dekliška zveza	predavanje o alkoholu
Zreče	22. maja	» »	mesečni sestanek
Gornja Radgona	9/2, 16/3, 20/4, 18/5, 15/6.	Mladiška zveza	poučni shodi
Zetale	1. junija	Kat. br. in izobr. društvo	protialkoholni shod
Dunaj	22. junija	Dekliška zveza	izlet
Sv. Lovrenc n. Maribor.	22. junija	» »	mesečni sestanek

NAŠ DOM

Štev. 13.

V Mariboru, 1. julija 1913.

XIII. letnik.

Kornelij.

Povest iz zadnjih dni Jeruzalema.

Sedmo poglavje.

L a k o t a i n b e d a.

V palači Herodovi obhajala se je pojedina in bilo je pri mnogovrstnih jedilih in dobri kapljici prav veselo in prijetno. Simon je ležal na mehki medvedovi koži in se skrbno ukvarjal s pečenim piščancem. Caharija ležal je ob njegovi strani in si privoščil prav okusno koštrunovo pečenko, drugi so se pa radovali nad drugimi dobrimi rečmi. Sužnji so prihajali s polnimi in odhajali s praznimi skledami ter donášali velikanske vrče, polne najzlahtrejšega vina.

Simon povzdigne svojo čašo in zakliče: „Na zdravje Rimljanom!“ Naj jih pobere kuga!“ Z zasmehljivim krohotom zlije polno čašo v grlo na en dušek.

Caharija pravi: „Prav dobro se živi pri izobilju jedil, katera nam je prekrbel Jakob v svoji modrosti!“

„Modrost! Ženskam je iztrgal grizljaje iz rok in otrokom je ugrabil kruh iz ust!“ zakliče nekdo vmes.

„Hm, kaj pa potrebuje lačna družal take zlahodne hrane. Obnašajo se kot osli in se hočejo Titu udati; zato pa naj tudi živijo kakor dolgouhanci od sena in slame!“ posmehuje se tretji. Simon se smeje, da brni po dvorani.

„Mislite“, opomni Caharija, „da živi Janez Gišala slabše kot mi? Ugrabil je daritveno vino in njegovi ljudje ne morejo navadno ravno stati, ker so vedno pijani. Pravi, da morajo branilo templja tudi živeti od templja!“

Oko Simonovo se bliska, ko se imenuje ime Janez. Sramota, ki jo je tačas pretrpel, žge ga v duši. Še ni našel do danes priložnosti, da se maščuje nad njim. Nastala je splošna tišina.

Jonatan, ki je sedel v raševnati obleki na spodnjem koncu mize, gledal je temno pred-se. Dozdaj se mu še ni zdelo vredno, da bi se bil udeležil razgovaranja.

„No, Jonatan, ali skušaš s temnimi pogledi prodreti v prihodnost?“ pravi s porogljivim nasmehom surovi Simon.

Jonatan vstane in reče: „Dovoli, gospod, da te pozabavam z veselo zgodbico“.

„Prizanesi nam pa s svojimi prokovanji. Take reči so le za ljudstvo!“ Tem besedam sledil je splošen, zaničevalen krohot.

Jonatan se za to ne zmeni in pravi: „Ne daleč od tu stanuje neka žena, Marija po imenu, ki je prišla v začetku vojske čez Jordan in iskala zavetja za obzidjem našega mesta. Bila je bogata; danes pa ni več sence njenega bogastva.“

„Prav govoriš, Jonatan“, prestriže mu Jakob besedo. „Ta prstan svetil se je nekda na njeni lepi roki. Ni ga hotela dati radovoljno in moral sem ji odrezati prst s prstanom vred!“ Pri tem vzdigne desnico, na kateri se je blestel prstan, umetniško izdelan in okrašen s krvavordečim kamnom.

Jonatan nadaljuje: „Lačna množica vdrla je v njeno hišo in ji vzela ce-

lo zadnji ostanček moke, ki si jo je bila prihranila za zadnjo pogačo“.

„Ne dolgočasi nas!“ zadere se jezno Simon. „Ti si postal v zadnjih dneh neznošen“.

Jonatan trepeče komaj vidno. Pri-poveduje dalje: „Ta ženska je zakla-la svojega lastnega dečka in ga pojed-la skoraj vsega“. Preneha in opazuje z mrkimi, plamenečimi pogledi vrste gostujočih. Vsi molče in marsikateri je postal celo bled. Caharija razlije žlahtno vino in Jakobu obtiči grizljaj v grlu, da ga napade silni kašel.

Le na Simona ne naredi grozno poročilo nobenega vtisa. Začne se su-rovo smejati in zakliče: „Videl sem si-cer že, da povživa sodrga tam zunaj usnje obuvala, pa kaj takega, kot si povedal, še nisem videl. Škoda, da ni-sem bil zraven.“

Komaj je izgovoril te besede, ko se odpre zastor pri vhodu in vstopi suha, bleda žena v sobano.

Omizje umolkne. Žena zakliče z votlim glasom: „Simon, 70 udov štela je moja rodbina. Mojega moža požrl je sovražni meč, mojih 5 bratov pribili so Rimljani na križ, moj sivolasi oče umrl je lakote, ostale pa je pokončal meč tvojih morilcev. Ostala sem sama in ta moj otrok!“

Razgrue vrhno obleko; v rokah drži mrtvo truplo, zavito v umazano platno.

Žena nadaljuje: „Mene hoče smrt pobrati zadnjo, ko je požrla lakota mo-je drobovje. Predno pa grem od tod, da se vležem v grob, katerega sem iz-kopala s svojimi nohti, hočem ti še po-vedati nekaj v slovo. Bodi proklet, Si-mon! Kazen božja naj pride nad te in nad vse, ki so s teboj!“

Zadnje besede zavpila je z vsomoč-jo proti omizju in potem se opotekala ven.

V tem trenutku prihiti nekaj ble-dih in sestrašenih oborožencev v soba-no: „Ljudstvo hoče kruha! Ljudstvo vpije po kruhu!“

Komaj so to izgovorili, že pridrvi za njimi divja množica v dvorano. — „Kruha!“ kriči tolpa, „Kruha!“ Napol

zbesneli lakote trgali so usnje od svo-jih ščitov in ga žvečili. Bledi, sesuše-ni, z vdrtimi, kalnimi očmi, nudili so grozen pogled. Simon in njegovi tova-riši planili so po konci in stopili z go-limi meči proti najsprednejšim vsiljiv-cem.

„Ven!“ zarohni poveljnik.

„Kruha! Kruha!“ doni mu v od-govor in tolpa za tolpo se rine v soba-no ter tišči nevdržno v ospredje. Na-stane strahovit šunder in brezobzirno prerivanje. Kakor zveri planejo sestradani po ostankih obeda in skušajo drug drugemu iztrgati grizljaje. Šibkejši so močnejši pobili brez usmiljenja na tla.

Simon in njegovi tovariši zbežali so v sosednjo sobo in zaprli težka, o-kovana vrata.

Pa kmalu so zapazili vsiljenci njih beg. Zbesneli bili so na vrata in kri-čali grozeče: „Simon, Simon, pridi ven!“

„Kaj hočete od mene?“

„Pridi ven!“

„Hočete umoriti svojega vodjo? Po-trpite; dan rešitve je blizu. Ali ste po-zabiti besede našega razsvitljenega preroka Jonatana?“

„Jonatan naj pride ven!“ kriči množica.

Vrata se odpro in Jonatan stopi bled in prepaden pred tolpo. Nastane smrtna tišina. Simon in njegovi privr-ženci se tudi prikažejo pri vratih. Zvi-ti Simon je poslal Jonatana naprej, da pomiri s svojo besedo besnost ljudstva. Če se mu ne posreči, naj ga pa raztr-gajo na kosce; saj je začel postajati dolgočasen.

Jonatanove oči skušajo spoznati, kaka usoda ga čaka. Ko vidi, da še ni izgubil vsega upliva na zaslepljeno množico, ojunači se, zravna se in za-čne z zapovedovalnim glasom: „Kaj dvomiš, ljudstvo moje, govori Gospod, in ne zaupaš v mojo pomoč. Vedi, ko se bodo vrata svetišča tresla pred po-ganskimi udarci in bo grozila njih no-ga onečastiti sveti kraj, vzbuhnil bo plamen iz svetišča in njegov strupeni vzduh bo pokončal vse, ki so mučili moje ubogo ljudstvo. Mesija prihaja iz

svetega ognja, obdan od angeljev božjih, in konec poganov bo grozen!“

Vsiljenci stojijo nepremično in gledajo s tihim spoštovanjem na lažipre-roka kot na odposlanca božjega. Nekateri padejo na kolena in se bijejo v joku na prsa: „Gospod, usliši svoje ljudstvo in usmili se Izraela, kakor si se ga usmilil v Egiptu!“ tako prosijo.

Med tem je odposla! Simon nekaj služabnikov, ki so se kmalu vrnili s tremi vjetniki. Med njimi je bil tudi Hazael. Simon pravi: „Možje Jeruzalema, ti-le so krivi vaše bede! Sodite jih po svoji jezi!“

Množica plane na svoje žrtve in vleče ter peha jih ven.

„Na Novi trg ž njimi! Na Novi trg! Hočemo jih sežgati!“ kriči vse vprek.

Simon se smeje; odstranil je z veliko spretnostjo 3 nadležne nasprotnike in umiril nastali vihar.

Množica vleče žrtve po cestah.

Na Novem trgu, ki se je nahajal v zgornjem mestu, vlačijo napol zbesneli suha drva skupaj, prinašajo smolo in druge reči, ki radi gorijo. Hazaela sledejo prvega in ga vržejo na gromado,

„Proč! Proč!“ kriči. „Jaz Te nisem obsodil, Poncij Pilat Te je umoril. Glejte, tam-le prihaja in hoče me zadaviti s svojimi suhimi, mrtvaškimi prsti. Proč! Proč!“

Silno trepetanje popade telo in hropeč lovi sapo.

„Judež! Judež!“ začne zopet klicati. „Ali Ga nisi ti zatajil? Pojdi proč, Nazareneec, jaz sem nedolžen nad Tvojo krvjo!“

Z zasmehljivim krohotanjem držali so morilci baklje proti grmadi. Sikaje so suha drva v plamenu in gosti dim zavije tri žrtve. Lahek veter poživi plamen in v nekaterih trenutkih je cela grmada kakor razbeljeno ognjišče.

„Ko se je grmada razplamenela, čul se je še enkrat Hazaelov glas iz plamena: „Proklet sem in pogubljen!“ Potem je bilo vse tiho.

Množica pleše kakor obnorela okoli grmade in vpije: „Hazael, pridi ven! Kliči k Jahvetu in rešil te bo!“

Jonatan sedi ne daleč proč na pragu pogorele hiše. Obupni klici starega pismarja donijo kakor klici iz pekla na njegovo uho. Mrazi ga, in ovije tesneje plašč okoli ramen. „Proklet sem in pogubljen!“ sliši ga sedaj klicati; glasno zastoče in zdirja proč, kakor da bi ga kdo podil.

Ko pride domov, zariglja svojo sobo, vzame svetopisemske zavitke in začne brati z žarečimi očmi. Črke mu plešejo pred očmi in postanejo svetli meči, ki namerijo ostrino proti njegovim prsom. Tresočo roko pomoči v vodo in zmoči si oči.

Zopet odpre knjigo in bere z mrzličnimi pogledi besede preroka Miheja ter prikazen Izaijevo. Spomni se na neko čudno znamenje. Pred začetkom vojske sedel je na svoji hiši in gledal kako solnce zahaja. Misli so mu hodile bogve kod. Krvavorudeče je zašlo solnce za Judejskimi gorami. Krvavo ognjen blesk pokril je nebo. V oblakih je videl podobo nekega obleganega mesta. Ljuto se boreči jezdec in pešci obkrožali so obzidje. Ko je podoba izginila in noč razprostrla temni pajčolan čez Jeruzalem, videla se je osamljena zvezda na nebu, podobna krvavemu meču.

„Jeruzalem!“ zastoče. „Jeruzalem! Pokončan boš! Jahve je zapustil svoje ljudstvo in ga hoče uničiti!“

Zopet se zatopi lažiprerok v globoko razmišljanje. Kje je Mesija? Ali ga ni hotel Bog poslati, ko se umakne žezlo od Juda? Ali preti hiši božji pokončanje in Obljubljeni ne pride?

Nova podoba vstane pred njegovimi očmi. Mož s težkim križem na rami tava po strmim potu na Golgato, sledi mu množica, ki se norčuje iz njega! Umril je in njegovi učenci so trdili, da je Mesija. S tresočimi prsti poišče speve psalmistove in besede Izaijeve, ki veljajo o umirajočem Zveličarju. Bernika mu jih je nekdanj omenila.

„Proklet!“ zakriči in udari se na čelo, zgrabi pergamen in ga vrže v odprto ognjišče. Plamen vzplapola in svete knjige razpadejo v pepel. Jonatan gleda srepnih pogledov v žrjavico,

ki je pokopala njegovo upanje in njegovo vero. Pade na kolena in silen jok pretrese mu telo.

Stemnilo se je že bilo, ko se je vzdignil Jonatan. Opotekajoč plazi se po mrtvaškotih hiši in gre počasi v podzemlje. Stražnik mu sveti z bakljo in hreščeče se odprovrata v ječo. Svit baklje razsvetli ozki prostor. Bernika kleči kakor ožarjena od nebeške svetlobe, v kotu ječe.

Jonatan obstoji in prekržiža v tihi bolesti roki. Bernika vstane in zakriči, ko opazi, kako se je bratspremenil. „Jonatan!“ zakliče in se mu vrže v naročje.

Jonatan pa jo bahne v stran od sebe in zakliče: „Proč! Proklet sem!“ Potem dere ven in kriči: „Mesija pride! K templju! Mesija pride!“

Dere po pustih ulicah in vpije neprestano: „Mesija pride! Mesija pride! Mesija pride!“ Ko se približa Jonatan obzidju, pride mu mož v raztrgani obleki nasproti; obstoji in zakliče: „Gorje, gorje Jeruzalemu! Gorje tudi meni! Gorje tudi tebi!“

Kamen, ki ga je vrgel rimski balist, zadene ga v glavo in tiho pade mož na tla. Grozopoln beži Jonatan dalje.

(Dalje prih.)

Vpliv petja na zdravje.

Ali ni malo čuden zgornji napis? Petje bi naj vplivalo na naše zdravje? V resnici ima petje na človeško telo prav blagonosen vpliv, in sicer v večji meri, kakor se navadno dozdeva. Posebno na dihanje in na preimenitni ud (organ), ki povzročuje dihanje, na pljuča, deluje petje na zelo blagonosen način. To se lahko dokaže celo s številskimi. Pri navadnem dihanju obnovi se vsakokrat le prav mala količina, približno sedmi del, zraka, ki se nahaja v pljučah; še-le naporno, prav globoko dihanje, n. pr. če gremo zelo v breg, stori, da se zrak v pljučah v večji meri spremeni. Lahko bi primerjali zračenje pljuč nekako z zračenjem sobe. Če zračimo samo površno, n. pr. če odpremo samo polovico enega samega okna, ne bo se mogel slabi sobni zrak nikoli tako popolnoma in tako hitro nadomestiti s čvrstim, čistim zunanjim zrakom, kakor če odpremo celo okno ali vsa okna izbe.

Kakor se v sobi zrak skvari, če ga ne obnovimo prav izdatno, tako je tudi v pljučah. Zrak, ki zaostaja v pljučah, je pomešan s strupenimi plini (ogljeno kislino) in kvarljiv za telo; temu se odpomore s prav izdatnim in obsežnim zračenjem pljuč, ki se doseže z globokim, polnim dihanjem, ki dovaža telesu prepotrebni kisik v obilni meri.

Mnogokratna vaja globokega dihanja naredi tudi pljuča obsežnejša, poveča torej množino zraka, katero morejo sprejeti pljuča. In ravno v tem oziru ni lahko najti bolj pripravnega ravnanja kakor redne pevske vaje, ki ne pripomagajo samo, da se zveča obsežnost pljuč, ampak tudi obenem poskrbe, da se izprazni slabi zrak iz pljuč v najizdatnejši meri. Obsežnost pljuč je velikega pomena. Navadno znaša približno 3200 kubičnih centimetrov; vajeni pevci pa morejo vdihniti 4000—5000 kubičnih centimetrov zraka in ga dati počasi iz pljuč, toliko so se pljuča razširila s petjem.

Najslabše se godi pri navadnem, površnem dihanju pljučnim končinam, ker so najbolj oddaljene od sapnika. Pri površnem zračenju sobe ostane stari slabi zrak prav posebno po kotih in pod hišno opravo; tudi v najoddaljenejših pljučnih končinah vrši se prav mala sprememba zraka, dovaja se prav malo ali celo nič več krepilnega in osvežujočega kisika; ti deli pljuč se ne morejo tako lahko več ustavljati kali boleznim. Zato imajo ravno tam skoro vse pljučne bolezni svoj začetek od navadnega pljučnega katarja do najhujše jetike. Le globoko dihanje prinaša dobro prezračenje pljučnih končin, ki so tako nevarno gojišče kali jetike.

Mnogi zdravniki izjavljajo, da je redno petje, ki skrbi za dobro prezračevanje pljuč, prav važen pripomoček, da ostanejo pljuča zdrava in krepka.

Znana je piscu teh vrstic jetična družina; več sinov in hčer je pobrala že neusmiljena morilka, ko so dorasli v približno 20. leto in črez. Ena hčer se pa drži izvenredno krepko in korajžno, ne kaže usodepolnih znamenj nevarne be'ezni. Ta hčerka je zelo pridna pevka, ki redno obiskuje pevske vaje in pridno sodeluje pri vsaki cerkveni slovesnosti. Redno petje jo vidno krepí in ohranja.

Globoko dihanje pri petju dovaja pa pljučam tudi mnogo več krvi, kar je po mnenju zdravnikov zelo izdatno zavarovalno in zdravilno sredstvo proti jetiki. Ker sprejemajo pljuča po globokem dihanju tudi več kisika v se, izboljša se naravno tudi kri v obilni meri. To je zelo važno za mladenke, ki so malokrvne in blede in n. pr. sedijo mnogo pri šivanju. Za te je redno petje zelo velike važnosti.

Z globokim dihanjem se pospeši tudi pretakanje krvi po celem telesu, krvni dovodi se pokrepčajo; tako vpliva petje tudi kot krepčilno sredstvo za srčne mišice.

Pri petju se prav izdatno giblje prečna mrena in trebušna votlina, kar prav ugodno vpliva na prebavljanje. Kdor trpi na slabem prebavljanju, naj redno poje.

Redno petje je torej telesna vaja, ki vpliva zelo blagonosno, da je človek zdrav in se dobro počuti. Človeštvo je to že od nekdanj občutilo, če se tudi ni tega vedno naravnost zavedalo. Od tod izvira veselo razpoloženje, dobra volja, telesni dobri počutek, ki se polasti nehote pevajočega in vpliva tudi na celo družbo.

Prijat'li in brati
Me sil'jo dostkrati,
Svoj glas povzdigniti,
Jih razveseliti,
Zakaj bi ne pel?

(Hašnik.)

Tudi pevske koračnice služijo ne samo zabavi, ampak povečajo ob enem sposobnost v korakanju, množijo telesno čilost in žilavost, pomagajo pozabiti trud in težave ter velike napore.

Če tudi je delo
Mi čelo ogrelo,
Vse trude premagam
In pesmice zlagam.
Zakaj bi ne pel!

(Hašnik.)

V žalosti in veselju bo lepa pesem vplivala na pevca samega kakor na poslušalce prav blagodejno:

Je žalost me vila,
Je pesem pa mila;
Je duša vesela,
Se taka bo pela.

Zato pa mladenka, mladenič, zakaj bi ne pel?

Iz Balkana.

Mahmud Šefket-paša, turški veliki vezir, je bil 11. junija umorjen. Peljal se je s svojim adjutantom in z nekim drugim častnikom v samodreč iz vojnega ministrstva. Ko se pripelje iz Bajazid-trga na Tramvajsko cesto, ni mogel hitro naprej, ker so cesto popravljali. Iz množice, ki je tamkaj stala, začel je neki Tewfik streljati na vezirja in tovariše. Šefket-paša in eden spremljevalec sta bila smrtno ranjena in sta kmalu umrla. Sluga vezirja je bil težko ranjen. Umor se je izvršil iz političnih nagi-

bov, morilec je hotel maščevati umorjenega ministra Nazim-pašo. Šefket-pašo štejejo med najboljše turške državnike in težko se bo dala nadomestiti ta izguba. Morilec je imel več pomagačev, ki pa so ubežali, prijeli so na mestu le Tewfika, druge pa zasledovali po Carigradu. Izsledili so jih v neki hiši in po daljšem boju, v katerem so bili nekateri izmed stražnikov ranjeni, vjeli so 3 napadalce in jih odpeljali v Štambul.

Eden najvažnejših dogodkov, ki se nanašajo na Balkan, je brzojava

karuskega carja na bolgarskega in srbskega vladarja. Ker se je razprtija med tema državama bolj in bolj ostrila in nevarnost bratomornega boja bolj in bolj naraščala, izpregovoril je car kot razsodnik zelo resne in važne besede, katere se glasijo:

„Vest o sestanku ministrskih predsednikov zavezniških držav, ki se je nameraval sklicati v Solun in bi se naj kasneje premestil v Petrograd, me je močno razveselila, ker se mi je zdelo, da ta namen pomenja željo balkanskih držav, da bi se med sabo sporazumele in ojačile zvezo. Z mučnim čustvom sem izvedel, da se ta sklep še ni izvršil in da se balkanske države pripravljajo na bratomoren boj, ki bi bil v stanu, slavo, ki so si jo pridobile, združene v zvezi, zatemniti.

V tem tako resnem trenutku apeliram, kakor mi zapoveduje moja pravica in dolžnost, neposredno na vaše veličanstvo, da oba naroda, bolgarski in srbski, predložita na temelju zavezniške pogodbe Rusiji odločitev vsakega spora, ki bi se nanašal na tolmačenje besedila pogodbe in na obveze, izvirajoče iz te pogodbe. Zato prosim vaše veličanstvo, da bi ostali zvesti obveznostim, ki ste jih prevzeli, in zaupali Rusiji glede rešitve med Bolgarsko in Srbijo sedaj vladajočega spora.

Smatrajoč funkcije razsodnika, ne kot predpravico, marveč kot mučno obveznost, ki sem jo prevzel na-se, usojam si vaše veličanstvo obvestiti, da ne morem biti ravnodušen nasproti vojni med zavezniki in smatram za potrebno, konstatirati, da bo morala tista država, ki bo vojno pričela, se za to odgovarjati pred celokupnim slovanstvom in da si jaz pridržujem popolno svobodo postopanja nasproti eventualnim rezultatom takega, tako zločinskega boja.“

Oba vladarja sta takoj odgovorila na carjevo brzojavko, vendar celo polvoljen ni bil menda nobeden odgovor,

ker nobeden nima prave volje odjenja. Bolgarski vladar povdarja v daljšem odgovoru med drugim tudi to-le:

„Ta boj bi jaz in moja vlada bolj obžalovala, kakor kdorkoli drugi. Mi se mu hočemo iskreno izogniti, vendar pa se ne moremo ustavljati soglasnim čutom ogorčenja, katero povzročajo po tolikih naporih in sijajnih zmagah mojemu narodu poskusi naših zaveznikov, ki ga hočejo pravici in poštenosti v zasmeš opropati svetih sadov teh naporov in zmag. Bolgarija nima samo pravice do Macedonije, ampak tudi neizogibne dolžnosti do prebivalstva, ki je bilo vedno bolgarsko in tudi hoče vedno ostati, in vaše veličanstvo se gotovo spominja, da je te dolžnosti še vsa leta priznala tudi Rusija!“

Srbski kralj Peter zahvaljuje se carju za skrb, ki jo ima za blagor Balkancev, in za trud, ki ga ima, da prepreči boj med slovanskimi plemeni, vendar pa povdarja, da zahteva življenjski interes Srbije, da pripade glavni del od Srbov zasedenega turškega ozemlja Srbiji. Povdarja se, da bo Srbija pri tem vstrajala, če prav bi pa vsled razsodbe Rusije južni del Macedonije ne pripadel Srbiji. V tem slučaju bi nastalo v Srbiji razburjenje, ki bi onemogočilo nadaljni mirni razvoj ter bi spravilo vlado ter dinastijo v zelo kritičen položaj.

Položaj je še vedno silno resen in nevarnost zločinskega bratomornega boja velika. Kako bi se radovali slovanski nasprotniki nad to ostudnostjo, s katero bi uničile balkanske države sadove svojih zmag, teptale lovorjeve vence junaštva v blato, naredile sovražnikom slovanstva zopet neovirano pot čez Balkan do morja, katera se je zdela že za vedno zaprta.

S o l i j o Bolgari utrjujejo.

V okolici Stipa se je pojavila med srbskimi in bolgarskimi vojaki kole-ra, ki se baje naglo širi.

V novem turškem ministrstvu sta tudi dva kristjana.

Doma in po svetu.

Podivjanost mladine. Dne 11 junija ustrelil je v Lvovu dijak III. tečaja na učiteljišču, Rusin Dzegala, svojega profesorja Gutkowskega. Po pouku se je zamudil profesor še malo v šolski sobi, hudobni fant je prišel od zadaj in mu izstrelil 4 krogle v glavo. Hudodelec trdi, da se mu je zdelo, da ga profesor preganja, kar pa drugi zanikujejo. Taki zločini so dokaz, da gine bolj in bolj iz mladine verski duh. Saj se ni čuditi, če opazujemo, kako se nemoteno razširjajo razni, verstvu sovražni nauki po spisih, predavanjih, celo po šolskih knjigah v obliki modroslovnih izmišljotin. Kako se ta in oni „vzgojitelj mladine“ nasmehne, če pride govor na pravne in verske zakone in zahteve.

Dne 16. junija se je vršilo na Dunaju zborovanje časnikarjev, ki so se zbrali iz vseh narodov in strank, da skupno ugovarjajo proti odredbi najvišjega sodnega dvora, katera določa, da mora tudi urednik podati pričevanje, tudi če se gre za dopisnika. Sklenili so, takega koj izbaciti iz kroga časnikarjev, če bi se udal tej zahtevi.

Ruska vlada je določila kredit na 80 tisoč rubljev za prevedbo s v. p. i s m a n a r u s k i j e z i k. Dosedaj so brali sv. pismo na Ruskem v staroslavanskem jeziku.

L o n d o n s k i k a t o l i č a n i, kojih je čez 350.000, kupili so hotel Salsbu-

ry, ki bo središče katoliškega društvenega življenja v prestolnici Angleške.

Francoska vlada je imenovala med takozvanimi „častniki akademije“ 20 odličnih redovnikov, ki delujejo v tujih deželah. Doma jim ne dovolijo delovati, ampak jih izganjajo, za zasluge v tujini jih pa odlikujejo.

N o r v e š k i d r ž a v n i z b o r je dne 12. junija sprejel z 99 proti 11 glasovom predlog, po katerem izgubi kralj svoj „veto“, to je pravico reči: „Ne dovolim, ne privolim, da bi se to in to izvršilo“.

Tri redovnice iz reda Brezmadežnega spočetja Marije v Montrealu v Kanadi ponudile so se za postrežbo kitajskih gobaveev na otoku Šeklung pri Kantonu, katere so poganski Kitajci izbacili iz človeške družbe in katere so protestantski ameriški in evropski strežniki zapustili.

Oderuško nakupičevanje blaga. Iz Pariza poročajo, da je dognala preiskava, ki se je vršila na ovadbo senatorja in tovarnarja za čokolado, Meunierja, zaradi oderuških spekulacij na pariški borzi v jeseni l. 1912, da je nakupil in nakopičil tovarniški ravnatelj Normand koncem meseca septembra leta 1912 približno 380.000 žakljev sladkorja. Preiskovalni sodnik je obvestil po dovršeni preiskavi tega Normanda, da se je dvignila proti njemu obtožba zaradi prepovedanega oderuškega nakupovanja blaga.

Pod vaško lipo.

Spomini starega rokodelca.

Konec.

Zato so se pa ljudje čudom čudili, da se je moj mojster kar naenkrat izpreobrnil in celo sam vabi v društvo, dasi je preje zmirom pravil, da je to vse skupaj neumnost. Ko pa jo je primahal zvečer domov in videl, kaj se je zgodilo, ga je pograbila taka jeza, da je le malo manjkalo, da me ni prijel za ušesa. Jaz pa sem bil že prost pomočnik in se nisem prav nič strašil.

Nasprotno, imel sem velik užitek nad mojstrovo jezo. Ko je to spoznal, prišel je bolj ponižno: „To ste neumni, župnik bo pograbil denar in se mastil, vi, ki se pehate okoli, boste pa žejni stradali“. — „No, le brez skrbi bodite, mojster Žagar, sem odgovoril odločno. „Čisti dohodek se bo porabil za nove knjige, da pa meni ne bo potreba več stradati, Vam naznanim, da si v par tednih poiščem drugega mojstra.“ To je mojstra zadelo in godrnjal je ne-

kaj o nehvaležnosti, ki je plačilo sveta.

Fantje pa smo pozno v noč pripravljali oder in venčali Bregarjev pod, da je bil, kakor slavnostna dvorana. Kupili smo po 10 vatlov belega, rdečega in modrega blaga, napravili trobojnice in ž njimi okinčali tudi vhod. Kaj takega še ni bilo v fari!

V nedeljo potem je bilo vse pokonci. Pred podom so se gnetli vaščani, gledali radovedno skozi špranje in pritiskali na vrata. Včasih je smuknil kdo izmed nas, ki smo izvrševali zadnje priprave, mimo; spoštljivo so se mu umaknili, kakor samemu gospodu šomoštru, vsak pa je na tihoma želel, biti danes na njegovem mestu. To je napolnilo tudi nas s samozavestjo in nam dalo pogum.

Zažvenkljalo je in zastor se je dvignil — kar sam od sebe, jedet jedet! Na odru se je prikazala častitljiva postava župnikova. Nasmehnili so se ter govorili o pomenu takih predstav, ki blažijo srce in dvigajo duha. Oh, tako lepo so znali govoriti samo gospod Gregor.

Sedaj pa je nastopil Miha. Kakšen korenjak je bil; saj ga ni bilo poznati! Bel predpasnik, težka verižica, pisan telovnik. Moj Bog, kaj si vsega ne izmislijo! Govoril je počasi in razločno, da, ravno tak je, kot gostilničar Anzek! Ti Miha ti! Potem pa že drugi: saj je bilo že z očmi utripati škoda, da bi se kaj ne przrlo! Kaj tacega pa še nikoli ni bilo na Kranjskem, so dejali Možicev stric po končani predstavi.

Prva igra se je dobro obnesla, ljudje se niso mogli dovolj načuditi, tako se jim je dopadla. Mi smo bili veseli, najbolj pa so bili veseli gospod Gregor, ko so videli, kako dobro vpliva društvo na fante.

Tudi v meni je kipelo. To, kar sem doživel zadnje čase, me je polnilo s ponosom. Kupil sem si krivce in kakor drugi boljši fantje, šel ponosno na vas. Kaj pa nam morejo? Pa tudi vaščani so nas odslej bolj rešpektirali. Ali kakor je enkrat vsega konec, tako se je bližal konec tudi temu, v kar sem se

zaljubil z vso dušo. Mojster mi je pisal iz Zagorja, kdaj naj pridem, in minuli so dnevi tako hitro, da se še zavedel nisem, da bo jutri že dan ločitve. Šel sem še enkrat h gospodu Gregorju in prijazni gospod so me ljubeznjivo poučili, kako se naj ravnam v tujem kraju, kjer je več slabega kot dobrega. Dali so mi pismo na g. župnika v Zagorju, stisnili v roko nov tolar in jaz sem se solznih oči poslovil. Nato sem šel pa še v društvo. Fantje smo se zbrali še enkrat in šli v vas pod lipo. Zaorila je lepa pesem iz mladih grl, da je v tihi noči odmevala sem od Zajčje gore. Meni pa je bilo bridko pri sreču. Jutri zvečer bom že sam sredi mrzlih sre, ki ne vedo, kaj je ljubezen, ki združi fante v poštemem društvu.

Drugo jutro so mati skuhali svinjski želodec. Ali meni ni dišalajed. Prišli so po prvi maši fantje, da me sprejmo do kolodvora. Stopile so mi še enkrat pred oči vesele ure, ki sem jih prebil v njih družbi in solze so me polile. Toda le za hip; saj smo fantje, kdo bi se kisal! Predno sem stopil v vlak, pa sem oddal pošti pismo za društvo s pesmico, ki sem jo nekoč našel v neki knjigi in sem jo tako le predelel:

I.

Oj z Bogom ti domača vas,
Oj z Bogom kličem ti na glas!
Oj z Bogom moje sreče raj,
Bog ve, te li še vidim kdaj?

II.

Slovo od tebe mi budi,
Spomin prekrasnih, mladih dni.
Spomin na žitje mladih let,
Ko trgal sem pomladni cvet.

III.

Zato medleva mi srce,
Zato mi tečejo solze,
Ko tebe, moj mladostni raj,
In druge vas zapuščam zdaj.

Stara sablja.

Izlet v Zajčki samostan.

Navdušenje za vse pravo in pošteno, lepo vedenje in poštena veselost, te lastnosti značijo prave Marijine družabnike. V precejšnji meri se najdejo

te lastnosti tudi med našimi prihovskimi fanti Marijine družbe, katerih število se je pomnožilo na 60. Letos doteka peto leto, od kar obstoja ta, za naš kraj in naše razmere pomenljiva in prepotrebna organizacija, ki je obenem naše bralno in izobraževalno društvo v okviru pravil organizacije. S ponosom zremo danes nazaj v leta, ki so bila leta navdušenja in dela, združena z nekaterimi težavami. A ravno težave in boji so nam pomnožili našo moč in samozavest. Nasprotnikom svojim kliče mo danes: Le napadajte nas, da vidimo, kaj nam še nedostaja, kje nam je še treba izboljšanja! — Petletnico obstanke Marijine družbe fantov smo obhajali dne 11. in 12. maja poučno in razvedrilno. Dne 11. smo imeli poučni shod, kjer nam je naš vajen govornik organist Klajžar razpravljajal o zgodovini in legendi Zajekloštra. G. voditelj nam je pa govoril o prvih kartuzijanskih pravilih na podlagi dr. Stegenškove knjige, in potem smo zapeli skupno narodne in pobožne pesmi, ki jih vsi znamo.

Na binkoštni ponedeljek ob 1. uri popoldne se nas je zbralo okoli 40 pri Mežnareku blizu Tepanja, kjer smo posedli na 3 lepo okrašene vozove za izlet v Zajeklošter. Med veselimi glasovi strun in harmonike ter močnih grl smo se peljali kakor svatje med občno pozornostjo tepanjskih, draževških in žičkih vaščanov proti Špitaliču. Kakšne pesmi pa znate peti, me vpraša morebiti zvedavi bralec-pevec. Vseh ne izdamo, ker jih le mi peti znamo. Ali znate vi drugi: „Hej Slovenci“, „Oj ta soldaški boben“, „Prišla bo pomlad“, „Solnce čez hribček gre“, „Mrzel veter . . .“, „V dolinci prijetni . . .“, „Tam za turškim gričem“, „Gozdič je že zelen“, „Dajte hribi in doline“ itd. ? Ob $\frac{3}{4}$ na 3. uro smo prispeli v Špitalič. Farna cerkev ima mnogo znamenitosti. Hajdimo jo pogledat! Po kratkih litanijah si ogledamo v spremstvu prijaznega g. župnika Goričana omarico za oblačila, ki ima 12, s črkami zaznamovanih predalčkov, sedile ob velikem oltarju, lepe oltarje, prevotljena vrata

in oba stara portala. — Fantje smo z zanimanjem gledali te nenavadne stvari, ki jih v domačem kraju nimamo. G. župnik nas pri pogledu na podpornike z ogorčenjem spomni na žive, nepotrebne podpornike, to je na katoličane, ki se med službo božjo zunaj cerkve naslantajo in govorijo, kratijo Bogu čast in dajejo drugim slab vzgled. — O kako pač vsi dobri fantje želimo, da bi že zmanjkalo enkrat takih mlačnežev!

S hvaležnim srcem se poslovimo od skrbnega pastirja duš ter jo mah nemo peš v Zajeklošter. O kako tih in skrit kraj je tukaj! Tu so menihi nemoteno molili, premišljevali in se pokorili tudi za posvetne ljudi. V 20 minutah smo pri „gastužu“. Ob potoku zremo s spoštovanjem na te starodavne spominke. Vsega še vendar niso podrli! Kako lepa je morala biti cerkev sv. Janeza Krstnika. Čez nekaj desetletij se bode še to od cerkve podrlo, kar sedaj stoji. O škoda! Ko smo si ogledali še pokopališko kapelo in severni obrambni stolp, smo se malo spočili pri kameniti mizi pod gabri. Ozrli smo se še nazaj in se spomnili besed g. Puffa: „Stoletja so se trudila s to stavbo, nekaj desetletij pa je bilo dovolj, da se je uničila. Nevednost in visoka pohlepnost sta si postavili iz velikih dvoran spomenik sramotnega spomina“. In g. voditelj si je mislil: Podobno je pri vzgoji. Veliko let se trudijo stariši in skrbni duhovniki ter posvetni učeniki, en dan, ena slaba priložnost pa je dovolj, da se vse to uniči. Nevednost in neizkušenost mladine ter predrznost hudobnih si postavita iz templja sv. Duha brlog satanov. Kako nečastno in sramotno je to! Upamo, da pri naših fantih tega ne bo! V gostilni v Špitaliču smo se nekoliko pokrepčali. A „solnce se je prehitro začelo nižati, rajža pa se je začela bližati“. Polni lepih spominov v duši smo se vračali domov. Pri razstanku ob 8. uri pa smo si še enkrat prijateljsko stisnili roke v znamenje, da srce zvesto Bogu in Mariji ter slovenski domovini, pa tudi svojemu vodniku kakor sedaj, ostalo bode vekomaj!

«Mladina, bodi stalno katoliška, značajna, narodna, in nikoli ne ostavi slovenskega prapora!»

Letos meseca avgusta bo preteklo ravno 44 let, kar je te izpodbudne besede, namenjene nam, dragi tovariši, izpregovoril najboljši govornik iste dobe, Božidar Raič, na velikem ljudskem taboru v Ormožu, na kojem je bilo zbranega na tisoče in tisoče slovenskega ljudstva.

B o d i m o k a t o l i š k i ! Pri nas na deželi še protiverska, oziroma protikatoliška struja, ni tako razširjena, kakor po mestih in drugih industrijalnih krajih. Znano pa je, da se ravno veliko naše mladine poda v take kraje iskat zaslužka, in težko, da se kateri vrne nazaj versko neomadeževan, temveč tiste nauke, katere mu je doma dobra, skrbna mamica v srce vcepila, če že ne zavrže, pa vsaj pozabi, oziroma se da premotiti od svojih tovarišev. Marsikateri fant, kateri je, predno je odšel v kak tak kraj, skoraj redno vsak teden obiskal domačega g. duhovnika, prišedši pa nazaj, se ga ogiblje, in kakor sem že tudi opazil, če se slučajno srečata, se obrne v stran ter žvižga. Nadalje žaliboče tudi naši lastni šorojaki širijo po svojih društvi protiversko vzgojo, n. pr. Sokoli itd. —

B o d i m o z n a č a j n i ! Značajnih mož rabi naša domovina, značajnih, kateri ne uklonijo tilnika pred svojim nasprotnikom, značajnih, kateri ne menjujejo svojega prepričanja vsak čas. In ravno namen naših organizacij je, vzgojiti svoje člane v značajne može, kateri bodo v vsakem slučaju odločno stali na strani slov. kat. stranke, in na katere bo stranka z vso gotovostjo lahko računala. Pred ljudmi, kateri obračajo svoj plašč zmiraj po vetru, kakor jim pač bolje kaže, nima nikdo rešpekta. Ako pa pokažemo svetu, kdo da smo, ter stojimo na svojem stališču trdno, se bo marsikak napad od ene ali druge strani na nas odbil, in še nasprotniki nas bodo spoštovali, dočim onega, kateri je zaradi dobička-

željnosti danes pri tej, jutri pri oni stranki, nihče ne mara.

B o d i m o n a r o d n i ! Ni dovolj, ako se morebiti ob priliki ljudskega štetja daš vpisati kot Slovenca, ni dovolj, da te tvoji tovariši poznajo, da si rojen Slovenec, temveč tudi dejansko moraš pokazati svojo narodnost. Mi Slovenci smo mal narod, kateri vzdihuje pod jarmom krutega tujca, in vsak posamezen Slovenec bi moral veljati za deset. Zavedajmo se pred svetom, da smo rojeni Slovenci, in ako v kaki družbi obrekujejo naš narod, ne trpimo tega, temveč odločno zavrnilimo vse napade, kajti, kakor se človek ne sodi po njegovi velikosti, temveč po njega moči in izobrazbi, ravno ista velja tudi za narode. Branimo svojo domovino z vsemi dopustnimi sredstvi, a pri tem nam najnikdar ne gre iz spomina, da moramo biti pravični tudi drugim, ako hočemo zahtevati pravico samizase!

N i k o l i n e o s t a v i s l o v e n s k e g a p r a p o r a ! Zbirajmo se pod tem praporom z znamenjem sv. križa na sredi, in ako bodemo pod tem praporom združeni, bodemo z lahkoto premagali vse verske in narodne sovražnike. Osobito mi mladeniči dvignimo ta prapor visoko v zrak in povabimo vse dobro misleče mladeniče, da se nam pridružijo. Ne bodemo šli nad svoje sovražnike z nožem ali s kolom v roki, ne bodemo rabili sile, isto prepustimo ljudem okoli „Štajerca“ in „Nar. Lista“, kateri iščejo krepčilo v šnopsu, temveč mi se hočemo bojevati z modernim orožjem, namreč z uma svitlim mečem. In ponovno še enkrat, izobrazujmo se, izobrazujmo se pa na podlagi narodni in na temelju katoliške vere, kajti edino ta izobrazba je prava, in le izključno potom te izobrazbe bodemo prišli do ciljev, do katerih priti si želimo. V teh naših težnjah pa nas naj podpira Vsemogočni in naj blagoslovi naše organizacije ter nas, kateri stojimo na čelu teh organizacij, da se bodemo z lahkoto borili proti vsem sovražnikom naše katoliške vere in slo-

venske narodnosti, in da bodemo postali enkrat možje, na katere bo ponosna naša mila slovenska domovina, za katere blagor živimo in delamo! V to pomozi Bog in sreča junaška!

Božidar S. ormoški.

Amerikanska smola. Železnica Erije iz Kalifornije vozi skoraj skozi vsa znamenitejša mesta združenih držav. Ko smo dospeli popoldne popotniki v eno izmed večjih mest Brooklin pri Novem Jorku, nismo si upali brez vodnika nikamor. Ker pa je za tujce dobro preskrbljeno v vseh večjih mestih, in so po večjih kolodvorih nastavljeni uradniki, ki govorijo vse mogoče jezike, smo se obrnili do njega, ki nam je sigurno oskrbel vodnika Slovenca. Ta nas je vodil iz Brooklinskega kolodvora v Novi Jork. Tu nam je bila na razpolago vožnja z ladjo, ali pa podmorska železnica. Odločili smo se za slednjo. Stopili smo v podmorski kolodvor, ki je velikanska stavba. V spodnjem delu, namreč v velikem vходу so vsevrste prodajalne in kupiš, kar hočeš; podmorska električna železnica ima dve cesti in je pod morjem kakor pod mestom razpeljana na vse strani kakor poulična in nadulična, samo, da ima ta kolodvore, ki jih ona nima. Prišedši pod vodo v Novi Jork, smo se nastanili v slovenskem gostišču. Ker je bilo dovolj časa, smo si ogledali, kar je bilo ravno pred nami. Pač velikanska poslopja, komaj da človek vidi izmed njih nebo. Pa tudi nizke barake, ki so v nevarnosti, da se poderejo vsaki čas, niso nenavadne. Krasne prodajalnice zraven umazanih židovskih kram. Moderni saloni zraven nizkih, luknjam podobnih žganjarij, vse namešano. Za snažnost in lepoto mesta niso mestni očetje posebno navdušeni, in če slučajno mimo-idoči ugledajo kako mrhovino na ulici, jih ne vznemirja. Kakor mesto, tako so različni prebivalci, zraven poštenih tudi mnogo postopačev, ki prežijo na tujce, ponudijo jim svojo prijaznost v vseh mogočih jezikih, da dobijo koga na lim; pa dobijo jih mnogo. Samo eden tak slučaj. Dvajsetleten Gornjegraddčan iz Štajerske se je vračal v domovino. V Novem Jorku se mu je zaželelo svežega zraka v kakšnem parku; zato se vzdigne Matej in si poišče mali park pred cerkvijo sv. Pavla. Ko tam nekaj časa sedi in vživa dobroto stvarnikovo, se mu pridružita dva tovariša, ki se spustita zraven njega na klop in začneta z njim kramljati prav po kranjsko. V velikem presenečenju in radosti se je Matej jima vdal. V zaupnem pogovoru jima je tudi namignil, da še poseduje nekaj tolarčkov, ki mu delajo veselo zavest, kako bo radostna mati sprejela svojega sina. Podaril ji bo svetlih kronic; kakšno veselje. Ta navidezna slovenska tovariša sta imela drug načrt. Naenkrat se eden poslovi, drugi še pa ostane; ko mu prvi zgine pred očmi, se prične tudi ostali poslavljati. V tem pa kakor slučajno zapazi neki bankovcu podobni papir na klopi: Ei, lej ga no, 100 tolarjev je zgubil. Matevž je debelo pogledal; tako bogat gospod, da kar z ruto

potegne iz žepa po 100 tolarjev, to ni kar si bodi. Oni je pa navidezno obžaloval prejšnega tovariša in dejal Mateju: Našla sva 100 tolarjev, tebi pripada polovica. Gospoda iskati s tem bankovcem po Novem Jorku, bila bi nesmisel, zraven ga še pa ne poznam. Torej se razdelima, ker pa nimam jaz časa radi menitve tega bankovca, mogoče imaš ti drobiž. Naš Matej je bil v zadregi, pa vabliva vnajnost bankovca in nestrpnost sleparjeva, je slednjič vendar pripomogla, da je Matej dal 50 tolarjev v zlatu. Ves poživljen se je vrnil Matej zopet v našo družbo. Zrak v parku ga je oživil, radost mu je sijala iz oči in smeh mu je igral okoli ust; »dober kšeft hm«. Čudili smo se njegovemu razpoloženju. Seveda, dolgo nas ni pustil v mučni radovednosti, veselje mu ni dopuščalo. Ko nam pa začne pripovedovati, smo hitro uganili njegovo prevaro, in res, njegovega bankovca niso hoteli menjati nikjer več.

Amerikanski popotnik.

Očetu.

Često spomnim se večerov,
Ko smo zbrali se krog vas;
Vi ste pravili povesti,
Mi smo zrlí vam v obraz.

Pa ste pravili o kači,
z zlato krono vrh glave,
O povodnjem, grdem možu,
Ki se mu oči bleste.

In o sreči lahkokrili,
Ki kot ptiček odbeži,
In o zvezdici na nebu,
Ki otroku se smeji.

O trpljenju ste molčali;
Kakšna pač povest je ta?
Ej, pogledam vam le v lice —
In povest je znana vsa.

Dragi oče, dobri oče?
Večje pač ljubezni ni:
Da smo mi se veselili,
Sebe ste pozabili.

Trobeljski.

Materi.

Majka ljuba, ti me ljubiš —,
Svet hudoben me črti.
Ti edina záme molíš,
S kletvijo mi svet grozi.

Ti zmiraj trpiš in čutiš,
Ko se čelo mi mrači;
Svet privošči mi trpljenje,
Zlobno se v obraz reži.

Majka moja, majka ljuba!
Tvoj nasmeh mi daja moč,
Tvoja roka me podpira,
Tvoj pogled prežene noč.

Trobeljski.

Dekliški vrtec.

Trojni ženski poklic.

(Predavanje v »Dekliški zvezi« na Dunaju, gđ. phil. A. P.)

V svojem zadnjem predavanju sem označila naše cilje, pa tudi dolžnosti, ki jih imamo, da dosežemo tem hitreje in gotoveje stavljenе cilje. Stremljenje po sreči nam je prirojeno, a treba je, da spravimo to stremljenje na pravo pot in ga s potrebnimi sredstvi podpiramo. To je mogoče le, ako damo svojemu življenju gotovo smer, ali drugače rečeno, ako si poiščemo poklic, katerega izpolnitev nam je v veselje in zadovoljnost.

Ker je ta točka precej važna, zato jo hočemo v današnjem predavanju poudariti in omeniti vse, kar pride v življenju deklet ž njo v dotiko. Seveda mi ni mogoče, vsega natanko in obširno označiti, a najpomembnejše je, da vam podam v kratkih besedah to, kar je pri odločitvi za poklic najvažnejše in velikega pomena. Govoriti hočem o poklicu dekleta in o načinu, kako se ta poklic najbolje izvede, kakor tudi o lastnostih, ki povzdigujejo dekleta in mu pridobivajo spoštovanje in ljubezen.

Poklic, ki ga ima žena izvrševati, bi jaz razdelila v tri dele.

Prvi del imenujemo „začasni poklic“, ki ga izpolnjuje dekle od časa, ko stopi iz šole, do tistega trenutka, ko so ji naložile razmere druge, resnejši poklic, poklic matere in gospodinje. Tretji del pa je za one, ki so možitev iz tega ali onega vzroka odklonile in ga imenujemo preskrbljenje samega sebe v neodvisnosti od domačih.

Prvi začasni poklic je jakovažen in zdi se mi, da sta naša dekleta preveč zanemarjajo. Ko stopi dekle iz šole — saj so take tudi pri nas na kmetih — se mora pobrigati za to, da se nauči najpotrebnejših gospodinjskih opravil in se izobrazí v gospodarskih in hišnih vedah. Če mu domača hiša ne nudi dosti prilike za prve poskuse, naj si poišče primerno službo. Kako lahko opravljá 14letna deklica posel postrež-

nice, sobarice, pomagalkе v kuhinji in v prodajalni. Tudi v tovarni že lahko opravlja to ali ono delo, a v tem slučaju ne sme zamuditi domačega dela. Učiti se mora prati, likati, šivati, kuhati, spoznati se mora v zavarovalnici in pri gospodinjskih računih.

Dekle, ki z 20. leti ne zna ničesar skuhati in se morebiti še šopiri s tem, da ji tega ni bilo potreba, ki ni zmožna, da bi si popravila kakšno krilo ali bluzo sama, ki ne mara plesti nogavic in nese vsako lepšo ruto prat perici, takega dekleta se sme vsak moč bati, kajti to je znamenje lenobe in potrate, in gotovo ni nič bolj ostudnega in odbijajočega, kot mlada ženska, ki sedi od 14. leta naprej doma pri svoji mami, se guga od zrcala do zrcala, od sobe do sobe in čaka — ženina.

Kako dober vtis napravi pa na nas delavno dekle s svojim zadovoljnim in smehljajočim obrazom, in skoro bi jo zavidali za veliko veselje, ki ga ima, ko prinese prvi zaslužen denar svoji ubogi materi.

Jako važne za izobraževanje v navedenih smereh so gospodinjske šole, ki se vedno bolj širijo in katerih eminentnega pomena nihče ne bo tajil. Komur se nudi prilika, obiskati tako šolo, te prilike nikakor ne sme zamuditi; za vse druge pa naj bo nadomestilo takih pripravnic služba, če je tudi včasih bridka in težka, vedno pa bo njena korist večja nego njena bridkost.

Na ta način se pripravljá dekle dan na dan z največjo resnostjo na poklic matere in gospodinje ter postane z leti dosti samostojna in previdna, da premisli vse, kaj govori za in kaj zoper njeno možitev. Starost, v kateri se naše dekletе moží, je jako različna in meje ni mogoče označiti. Jako priporočljivo pa je mnenje, da naj se moží še-le od dvajsetega leta naprej, kajti samo površni pogled v zakonske razmere nas uči, da so zakoni, sklenjeni v poznejših letih,

navadno bolj srečni, nego zveza mladih, neizkušenih ljudi. Za vsak slučaj pa mora biti deklica pripravljena čas na to, da jo vržejo enkrat raz prižnico, kajti ljubezen pride kakor solnčni žarek skozi temno meglo — nepričakovano. Zato ni nič na mestu posmehovanje, če si dela skrbno dekle balo brez ženina, in tudi v drugem oziru jo opraviči dejstvo, da mora tudi za slučaj, da ostane sama, imeti gotovo število perila, kuhinjske oprave itd.; če se pa moži, tem bolj, da ima vse v redu in ji ni treba zadnji teden noč in dan šivati in plesti.

Mladenka, ki je vajena dela, tudi pozneje ne bo potratila časa z brezpomembnimi rečmi, ampak bo skrbno kraljevala v majhnem gospodinjstvu.

Mož ima po zakonih dolžnost, skrbeti za družino, dolžnost žene je, da denar, ki ga dobiva od moža, prav obrne. Čisto napačno pa bi bilo, če bi se možilo dekle s pogojem, da skrbi z možem vred za obstanek ter ž njim vred dela cel dan izven hiše, kajti na ta način trpi družinski red in se zanemarja vzgoja otrok. Če si mož ne upa zaslužiti toliko, da sam preskrbi družino, potem naj si sploh ne zida domačega ognjišča. Zodi se tudi, da se mož vedno bolj in bolj zanese na delo svoje žene in poseda po gostilnah ter zapravlja svoj zaslužek, češ, za vse potrebno itak žena skrbi. To so žalostni pojavi, ki niso redki in zato je treba paziti.

Vse drugače je seveda, ako je mož bolan ali bolehen; tukaj mora zastaviti žena vse svoje moči, da nadomestuje moža, očeta. Tudi za slučaj, da ima dolgoletne izkušnje pridnosti in varnosti moža, mu lahko pomaga, a nikakor ne, da bi s tem zanemarjala svojo družino in pokopavala svoje zdrave ter zdravje potomcev.

Če so razmere res že tako žalostne, da mora poprijeti za redno, stalno delo, potem naj si poišče tako, ki se izgotovi tudi doma, kakor šivanje oblek, pisanje s pisalnim strojem, likanje itd. Vselej pa si mora biti svesta dejstva, da je dobra vzgoja otrok

njena največja in najodgovornejša naloga in dolžnost. (Konec prihodnjič.)

Glede sestanka v Mariboru odgovarjam na dopis cenj. gdč. iz Dunaja v zadevi glede narodne noše: Moramo se informirati o mnenju deklet iz različnih krajev. Moje mnenje je, napraviti prvi sestanek v navadnih oblekah. Tako upam, da se udeleži sestanka več deklet. Obleka stane denar. Ako bi bila potem neporabna za narodno nošo, bi bila dekleta užaljena. Najbolje bi bilo za enkrat, prinesiti s seboj v glavah, ali pa še bolje, naslikan z barvami krog narodne noše. Le pod pogojem, ako bi bila večina deklet za to, da ima vsak večji okraj svojo narodno nošo, potem bi se lahko sešle v oblekah narodne noše. Tako kot nekdanje Savinjskeanke svojo, Posavčanke svojo, dekleta okrog Drave svojo itd. Dekleta, poročajte o tem! Da bi se potem shoda v Ljubljani udeležile v narodni noši, bo malo težko radi pomanjkanja časa! Pa vkljub temu začnimo se pripravljati za shod in vse razširimo zanj živahno agitacijo!

Savinjska Lizika.

Na sestanek! Tudi me pohorska dekleta se strinjamo s cenjeno dopisovalko iz Dunaja.

In sicer smo tega mnenja: Prijateljski sestanek v Mariboru naj bi se vršil 1. avgusta. Bil bi to pripraven čas, osobito, ker se vrši na 2. avgusta, to je na poreijunkulo. pomenljivi in dobro obiskani shod v cerkvi Matere Milosti v Mariboru. Ob tej priliki bi se gotovo sešlo še več deklet.

Nimamo še sicer narodne noše, pa želimo si jo oledati, in potem si jo gotovo omislimo tudi me, če tudi morebiti malo po svojem okusu. Saj korajže imamo že zdaj dovolj. Le sestanka ter prijateljskega pomenka si želimo še prej.

Ali se strinjate tudi druge mladenke z nami? Upam! Saj to bi bil za nas dan veselja, ko bi se seznanile tudi osebno in si tako po domače povedale iz oči v oči svoja mnenja.

Torej na veselo svidenje 1. avgusta v Narodnem Domu! Zvonimira.

Obnašanje pri sestankih. Drage mladenke! Namenila sem se napisati par besedi o tem, kakšno naj bo naše obnašanje v društvu. sobi pri sestanku. Večkrat sem že opazovala, kako nelepo se obnašajo dekleta; kadar govori kaka govornica, dela se tak nemir, da se govornica niti ne sliši. Mladdenke, ali je to olika? Katere hodijo k sestanku samo nemir delat, naj rajši doma ostanejo, da še drugih ne motijo. Saj vem, da ni nobena tako izobražena, da ne bi potrebovala kakšnega nauka. Bila sem v nekem kraju, ko so imela dekleta sestaneke; ko je nastopila govornica, kako so jo mirno in tiho poslušale njene tovarišice. Kadar sem v naši društveni sobi ko imamo sestaneke, pa se mi zdi, da sem v šoli, kadar ni učitelja. Tako se nekatere mladenke obnašajo kakor otroci, ki nimajo še pameti. Če mladenka govori, druge se pa ta čas razgovarjajo ali še celo v govor vtikajo, to je pač neollikano in nespodobno. Če ima katera govoriti, saj lahko nastopi kadar hoče. Drage mladenke! Odstranimo to grdo navado. Ali naj govornica stenam govori? Vse bralke N. D. pozdravljata Rozika V. in Rezika G., Rajhenburčanki.

Odgovor gđc. svetovalki. Praktični navsveti za krepitev duha in telesa, kateri bi imeli lep vspeh, pa bi vendar ne trpel pri njih naš mošnjček, bi bili: »Iščimo zabavo na naših poštenih veselich in predstavah, nikdar pa na plesnih venčkih in v mestnih gledališčih, kjer ni vedno vse v redu. Naš duh bode ostal svež in veder, čuša nepokvarjena, telo krepko in zdravo, pa za mal denar. Vživajmo sedaj po leti malo mesa posebno svinjine, da ne bode treba prazniti mošnjček za alkohol. Vino pijemo samo za zdravilo ali okrepitev, nikakor pa za žejo. Kateri mnogo sedite in se ne potite na polju, delajte izlete v domače gore. S sabo ne zabite vzeti košarice za malinovec, kateri e zmešan med čisto studenčnico zdrava pijača. Tako imate dvojni dobiček. Glavna pijača nam bodi čista studenčnica sedaj po leti, katero pi-

jemo, ako nismo preveč razgreti. Vživajmo pa zdravo, domačo, krepko hrano, kakor jo vživajo. Savinjska Lizika.

Slovanom.

Slovansko ljudstvo slava ti,
zdrobilo ti okove si!
Pogum! je bilo geslo ti,
da strah prešinil tebe ni!

Pogum tak vzor naj vedno bo;
to vodi k zmagi le samó,
Da tujec nas ne bo podil
v kremplje svoje ne dobil.

Vidka P—a

Lepša vigrad.

Cvetje vigrad spet že trosi
na polje in log,
vse je živo in cvetoče
kamor zrem okrog.

Tja za vas na njivo božjo
pot me pelje moj
tu dviguje se pred mano
grob prerani tvoj.

Tudi tu na tvojem grobu
vesnin veje dih,
cvetja in življenja polen
je prostorček tih.

Lani še na zemlji majnik
tebi je cvetel,
letos pa je s cvetjem tvojim,
grob tvoj tih oddel.

Toda onkraj groba klije
lepši majev cvet,
lepša tam ti vigrad sije,
take nima svet.

Mara.

Dobri nasveti.

Svetovalka. „Zlati nauki obiskovalcem bolnikov“ me nehote navajajo do tega, da obračam svojo pozornost na bolniško posteljo. Ali ne bi bilo umestno, če bi se naša ženska mladina bavila s poukom o postrežbi v bolniški sobi, oziroma o oskrbovanju bolnikov?

Ni treba stalnega prostora, tudi ne sistematično urejenih razprav, nasvetovalca bi le objavljanje praktičnih tozadevnih navodil. Katera hoče biti prva poročevalka? V vrsto teh poročevalk se hoče postaviti potem tudi svetovalka.

Društveni glasnik.

Sv. Martin na Pohorju. Dne 25. maja se je v spomin 16stoletnice slavne zmage sv. križa nad paganstvom uprizorila igra »Najdena hči«. Veselo je bilo gledati naša dekleta v rimskih oblekah. Bilo je treba veliko truda, zato vsa čast vrlim dekletom-igralkam za to prireditvev. Da smo igro ložje razumeli, so nam vlč. g. župnik razložili pomen in vsebino igre.

Zahvaliti se moramo tudi našim pevkam za vesele pesmice, s katerimi so nas razveseljevale. Želimo, da nas naša dekleta še večkrat razveselijo. No, kaj pa naši fantje, ste še kar tiho, čas je, da se tudi vi nekoliko zdramite in pokažete, da tudi v vaših srcih bije želja po izobrazbi in ljubezen do domovine. Naše izobraževalno društvo nudi nam vsem dovolj

prilike do izobrazbe in omike in ne zamudimo te priložnosti, ampak na vsa mlada srca naj zadoni klic:

 Mladi brž vstanimo
 v roke si sezimo
 šmartinske mladine broj
 z drugimi gre v boj.

Marjanka.

Ptuj. Mesečni shod 15. junija. Po otvorilnih besedah, pozdravlja vsled odsotnosti predsednice vlč. g. duh. voditelj navzoče, osobito ljube goste-članice dekliske zveze od Sv. Marjete nižje Ptuj, potem poda besedo rimskemu romarju mladeniču Veru, ki v lepih besedah nadaljuje, dopolnjuje in končuje razpravo o rimskem romanu. Ivanka Horvat poroča o veselici pri Sv. Lovrencu na Drav. polju na binkoštni pondeljek, katere so se bile udeležile tudi zastopnice naše dekliske zveze. Priklopi razne opazke glede primerne in neprimerne zabave. K sklepu priporoča čitanje knjig naše vrle Pepice »Slovensko deklet« in »Dragoceni biseri«. Vlč. g. duh. voditelj opozarja na protialkoholno društvo »Sveta vojska«, razdeli dotične brožurice in želi, da bi se pri prihodnjem shodu že osnoval odsek tega prevažnega društva. Nadalje oriše g. duh. voditelj stališče Karčevinskega bralnega društva napram tukajšnjemu odseku »Dramatičnega društva«, našteva dejstva, ki tvorijo dokaz, da prostori ptujskega Narodnega doma niso več pristopni našemu katoliškemu bralnemu društvu. Marica.

Sv. Trojica v Halozah. Veselje je napolnjevalo tukajšno mladino dan 1. maja, osobito mladeniče, nad tako krasno uspelim shodom »Mlad. zveze«. Imeli smo trojički mladeniči veselje, da so nas obiskali dragi in mili gostje ptujski bratje »Orli«, katere je v imenu »Mlad. zveze« pozdravil brat predsednik Jož. Hren, in pa tudi duh. voditelj, nakar je deklamiral Jožef Svenšek »Pomladni mladeniški pozdrav«. Zvezin predsednik razpravlja v podučljivim govoru o spomladni mladosti, katere spominja mladino, da se ko zapusti šolske klopi, ne sme izogibati cerkve, da naj stopi v prelepe Marijine družbe, v izobraževalna društva, v »Mladeniške in Dekliske zveze«, da naj pridno prebira dobre časnike in knjige, lepo se udeležuje raznih predavanj verskih in narodnih. Kazal je tudi na razne nerodnosti mladinskih let. K besedi se je tudi oglasil ptujski brat »Orel« pozdravil vse navzoče s prisrčnimi besedami, na kar je ozigosal grdobije »Štajerca« in njegovih razširjevalcev. V lepem jedrnatem govoru je opisal brat Lubaj škodljivost našega najhujšega sovražnika šnopsa, ter nam priporočal treznost, s konečno željo, da bi se tudi pri nas ustanovil telovadni odsek »Orel«. (Udejsvite to željo. Op. ur.) Tokrat sta tudi prvokrat nastopili mladenki Jerčeka Kureš in Marica Marinčič, ki sta lepo prednašali deklamacijo »Domovini«! Vsem prisotnim mladeničem je prav toplo priporočal predsednik v nabavo in obilno naročbo mladinsko brošurico »Drag. biseri«. Predsednik svari pred tisto mladino, katere hoče na poseben način poslaviti prvi dan maja s pijančevanjem in plesom. Proč od teh

grobokopov poštenega, krščanskega življenja. K zaključku pa so nas očarali s svojo telovadbo v prosti vaji ptujski »Orli«, za kar se jim, najiskrenejše zahvaljujemo.

Ravnokar poteka leto obstanka Dekliske Marijine družbe, katere se prav živahno giblje in napreduje. Redni mesečni shodi, pogosto prejemanje presv. Evharistije, je že marsikatero družbenico obvarovalo, da si je ohranila kristal nedolžnosti in čistosti, ter da pogumno koraka po potu poštenega, krščanskega življenja. Osmislila si je tudi dekliska Marij. kongregacija lep, dragocen društveni križ, katerega so mnogozaslужni vlč. g. župnik blagoslovili na oljčno nedeljo, in s katerim so prvokrat korporativno javno nastopile na Velikonočno soboto ob vstajenji. Na poseben način se je trojička nedelja tudi letos obhajala, ko se je 75 deklet odločilo, da so stopile pod beli prapor Marijin. Le tako naprej mladenke; in tudi mi fantje hočemo korajžno delati za versko narodni napredek v »Mlad. zvezi«, in ko se nam ustanovi toliko zaželjena mlad. Marijina kongregacija, pa bomo tudi v tej kazali gorečnost in ljubezen do Brezmadežne.

Pištanj. Prvi shod »Dekl. zveze« smo imele 27. aprila, ki so se ga v obilnem številu udeležile dekleta kakor tudi žene. Pozdravijo nas vlč. g. duh. vod. in otvorijo shod. Prva nastopi Kolar L. in deklam. »Pomladni sprehodi«. »Ob cvetki« deklam. Sternad Ver. M. Štritih nas vsposodbuja k vernosti in rodoljubnosti. Slovenkam« dek. M. Zagrajšek. Duh. vod. so nas poučevali, kakšno mora biti stanovanje 1. svetlo, 2. suho, 3. snažno in čisto ter vedno dobro prezračeno. Po tem poučnem in potrebnem govoru je bila volitev odbora. Izvoljene so: Mima Štritih, voditeljica, O. Bevc, namest., M. Zagrajšek, blag., Am. Toplišek, tajn., M. Kodrič, tajn., M. Kodrič, odbornica. Bog daj novi voditeljici obilo uspeha. Shod so zaključili duh. vod. Tajnica.

Ljutomer. Tukajšna »Dekliska zveza« je imeli na Jožefovo svoj občni zbor in poučni sestanek. Pevke zapoje pod vodstvom pevovodje g. F. Zacherla: Oj hišica očetova in Triglav. Č. g. duh. voditelj M. Kos otvorijo zborovanje ter v prelepih in podučljivih besedah primerjajo tek ure s človeškim srcem, katerega naj uravnava po božjem Srcu Jezusovem. Lojzika Šošterič govori o potrebi dela, telesnega, veliko bolj duševnega delovanja. Tajnica prečita poročilo o celoletnem delovanju. Nato se enoglasno izvoli za predsednico Micka Karba, v odbor se še izvoli Lojzika Šošterič, vse drugo ostane pri starem. Poučni sestanek dne 1. maja. Dekleta zapoje pod vodstvom neutrudljivega pevovodje g. F. Zacherla krasne pesmice: Zvečer, Rožici, Kje prijazne. Predsed. Micika Karba v prisrčnih pozdravnih besedah, otvori shod, ter govori o ljubezni do Marije in nas vsposodbuja, da bodimo članice D. z. tudi zveste hčere Marijine. Č. g. duh. vod. opišejo slovensko romanje v Rim, katerega so se sami udeležili, znamenitosti cerkvá in umetnosti že izza starih časov. H koncu so še nas opomnili na češčenje Majnikove Kraljice in zlasti na pogosto sv. ob-

hajilo. Trezika Šošterič dekl. »Majnikovi Kraljici«. Predsednica zahvali č. g. duh. vod. za poljudne besede, ter zaključí shod. Ti pa »Kraljica majniška«, blagoslovi mladinsko delovanje po širni Sloveniji!

Petrovče. Savinjsko okrožje Z. S. D. je imelo na Binkoštni porodeljek v Petrovčah v Društvenem domu svoj občni zbor z običajnim sporedom. Z ozirom na igri, ki sta se vršili po večernicah, moralo se je zborovanje vršiti ob 1 uri pop., toraj v jako neprimernem času, zato tudi ni bila udeležba takšna, kakršno bi bilo želeli od zavednih savinjskih mladenk. Na zborovanju je govorila gđc. P. Senica. Manjka mi besed, s katerimi bi izrazila čustvo zahvale v svojem, kakor v imenu drugih mladenk, tej navdušeni govornici, neumorni delavki na polju narodnega dela. Katera savinjska mladenka ne pozna njenega imena? Katera še ni čitala njenih ljubkih spisov? opazovala njo, kako skrbno opazuje dekliske greduce v vrtu Našega Doma? Kako smo želele spoznati njo, ki je podala že toliko krasnih naukov v svojih spisih kakor »Dragoceni biseri« in drugi slovenski mladini, zlasti mladenkam. Spoznale smo jo, slišale njen govor, ki je bil tako namesten in tako potreben, kakor opoldan obed delavcem, ki se vračajo domov iz polja. V jasnih besedah nam je razložila velik in globokosežen namen in pomen Dekl. zv., grajala po pravici malodušnost in nezavednost mnogih sav. mladenk, za katere se ji tem potom še posebej zahvaljujemo; le žal, da ni bilo večje udeležbe, da ravno te, ki bi bile najbolj potrebne slišati njenih bodrilnih besed, so pa zopet malomarno ostale doma. — Častno so se odzvale zopet mladenke iz Bralslovč, Gomilkega, Sv. Pavla, Sv. Petra, še celo iz Pake in Polzele so bile zastopnice. Vsa čast! Pač pa smo pogrešale mnogo članic bližnjih D. zv., kakor tudi domače! Mnoge so bile sicer opravičeno zadržane vsled igre, a bil je pa tudi drug vzrok, ki ga pa ne morem tu omeniti. Vkljub vsemu temu, pa je število onih, ki jih je malodušnost — nezavednost obdržala doma, gotovo največje in s tem moramo računati. Drage Savinjske! Se li še se spominjate, s kakšnim navdušenjem se je ustanovilo Sav. okrožje mladenk? Vprašam Vas drage, zakaj se je ustanovila ta naša organizacija? Nismo li takrat združene iz cele Sav. doline nekako prisegle pod zastavo K. S. Z.? obljubile, da hočemo, kot neustrašena četa sav. mladenk se krepko bojevati ob strani zavednih mož-mladencičev?! Nismo si li vzele za geslo, ki ga imamo zapisanega na našem praporu: »Savinjska dolina mora ostati naša — mora ostati versko-narodna!« Krasno je to naše geslo, obsega pa tudi v sebi velik in globok pomen, katerega bi morale izvajati. Kaj nam pomaga še toliko obširen in lep program, še tako krasni načrti, če ostane to samo na papirju, če so to samo prazne fraze, ki se razblinijo v zraku? Da doseže kakšna organizacija res svoj namen, treba je dejanj — dejanje pa rodi pravo za-

vednost! In ravno to se ne more mladenkam nikdar dovolj priporočiti. Mnoge pričakuje vse le od odbora; a prosim Vas drage tovarišice, priznajte vendar, da odbor še tako delaven, sam ne more obdržati organizacije na onem stališču, ki bi morala biti. Odbornice S. O. katerih imena se objavijo na drugem mestu — so vse vedno na svojem mestu — delavne in požrtvovalne, katerim gre vsa čast, a vendar same niso kos tej nalogi; treba je zedinjenih moči. Kako žalostno je, pa da da mnoge niso niti toliko zavedne, da bi razločevale med občnim zborom in pa sejo, če se vabi še toliko po časnikih in še z posebnimi pismi na vodstvo D. zv., potem pa se izgovarjajo, saj to ni za nas, ampak samo za odbornice. Prosim Vas drage mladenke, potrudite se saj toliko, da boste vedele razločevati, kedaj se vas vabi k občnemu zboru, ali pa če se naznani samo seja za odbornice. Če hočemo, da bode naša organizacija res dosegla svoj namen, moramo visoko vzdigniti svoj prapor, s ponosom se ozreti nanj, ter se vsikdar zavedati svojih dolžnosti. Ne se ustrašiti pota, ne malenkostne zapreke, temveč, če se nas vabi na kakšen občni zbor, na podučni tečaj, če se nam oznani dekliski shod, takrat se ne vprašaj, bi li šla ali ne, kako daleč je itd., temveč reči si, zraven moram biti — naj me stane tudi žrtev! Srčno Vas pozdravlja

Marica D.

Sevnica ob Savi. V nedeljo 18. maja je imela naša dekliska zveza svoj občni zbor v kaplaniji v društvenih prostorih. Najprej so nam č. g. župnik predavali o romanju v Rim, ki so se ga udeležili. Podali so sliko življenja sv. Antona padovanskega in opisali znamenite cerkve v Padovi kakor cerkev sv. Antona, sv. Katarine itd. Gospod kaplan so nam pa kazali slike mest, o katerih so gospod župnik imeli predavanje. Za tem poda tajnica poročilo o v preteklem letu, zatem sledi poročilo blagajničarke. Ker smo v preteklem letu imeli trikrat gledališko predstavo, nam je blagajna še kaj primerno težka ostala. Kot govornici sta nastopili še Pepca Kolauder in Micika Kolauder. Njuni govori so nas zopet navdušili za novo korajžo. V odbor so bile izvoljene predsednica Kolauder Pepca, nam. Kolauder Micika, tajnica Senica Pepica, nam. Zupan Ivanka, blagajničarka Košerok Ana, nam. Oranič Pavla, knjižničarka Vovk Uršca, nam. Močivnik Micika. Pevski odbor: Voditeljica Vovk Neža, nam. Drobne Ana, odbornica Drobne Pepca. Sledi še plačevanje naročnine in ob sklepu nam pevski zbor zapoje prelepo pesmico »Lipa zelena je«. Dal Bog, da bi naša dekliska zveza vedno lepše in lepše napredovala. Dekleta me pa na plan! Pokažimo, da smo Marijine hčere in hčere slovenskih mater! Ne bojmo se sovraga, če tudi preži na nas, da nam bi škodoval. Naše geslo: »Z Bogom in Marijo, za slovensko domovino«. Vsem dekl. zvezam pošilja lepe sestrinske pozdrave

Pepica S.

Napovedane prireditve:

Kraj	dan	ime društva	prireditev	opomba
Sv. Trojica v Hal.	13. julija	Mladeniška zveza	podučni shod	
»	13. julija	Dekliška zveza	ustanovni shod	
Gornja Radgona	6. julija	»	poučni shod	
Ptuj	20. julija	»	»	
Prihova	6. julija	»	»	(»Neubogljiva Liza Brez zajutrka«
Dunaj	6. julija	»	cerkv. pobožnost ob 6. uri zjutraj v Avguš. cerkvi.	

Drobtinice.

Kako je skopuhov hlapec svojega gospodarja izplačal. Bila je huda zima. V hribih je zapadlo toliko snega, da ženske niso mogle ob nedeljah v cerkev hoditi. Pri Skopuhovih sta se vrstila gospodar in hlapec. Prvo nedeljo je šel gospodar v cerkev in je prinesel iz nje čudno novico, češ, da bo ta teden vsaki dan post. Gospodinja se hitro oglasi, da ji je to prav po volji, ker ne bo treba zjutreka kuhati. Drugo nedeljo gre edini hlapec v cerkev. Ko se vrne domov, so ga vsi radovedno popraševali, kaj pa so danes gospod župnik oznanili? Rekli so: ker smo imeli prejšnji teden vsak dan post, bomo pa ta teden imeli vsaki dan zapovedan praznik. Gospodinja sicer ugovarja, da to ne gre, da bi bil vsaki dan praznik, kdo mi bo pa drv nacepil. S čim pa hočem kuriti in vam hrano napravljati? A hlapec trdi, da bo vsaki dan praznik, da on ne bo mogel drv cepiti. Tako je Skopuhu vrnil njegov sedemdnevni post, s sedemdnevnim poleževanjem.

Mesar in kapucin. Mesar ob Vrbskem jezeru na Koroškem je slišal, da se kapucini ne dotaknejo denarja. Hotel se je prepričati, ali je temu res? Ko je videl č. kapucina stopati po cesti ob Vrbskem jezeru, teče pred njim po cesti naprej; tu pusti možnjo s srebrniki (bili so takrat še časi srebrnih tolarjev in dvajsetic) pasti na cesto, ne da bi jo pobral. Mesar se skriva za grm, da bi videl, kaj bode storil častitljiv kapucin z njegovo možnjo. Ko pride kapucin do možnje, jo s palico brne v jezero, kakor da bi bila kakšna krastača, nad katero se mu je gabilo in je šel dalje. Mesar se je na tihem izplezal izza grma mrmraje: Kar si iskal, si pa našel!

Sveža jajca. Prijateljica s kmetov je poslala nedavno svoji prijateljici v Maribor zabojček jajc. Na poštno sprejemnico je zapisala »sveža jajca«. Brihtna glava na kmečki pošti se je čutila poklicana Mariboržanom raztolmачiti vsebino zabojčka. Zato je zapisala z olovko na poštni sprejemnici nad besedama sveža jajca Kerce-Eier. Ker sirota ž od č ni razločevala, zato je mislila, da je sveža in sveča vse eno.

Katoliški shod v Ljubljani. Le še 1½ meseca nas loči do veličastnih priredb katoliškega shoda v Ljubljani.

Treba se je sedaj hitro pripravljati po vseh naših župnijah, po vseh naših društvih. Bratje Hrvati se pripeljejo na katoliški shod v Ljubljani z velikim posebnim vlakom. Spremljali jih bodo njihovi škofje. Čehi pridejo tudi s posebnim vlakom; tudi Poljaki živahno agitirajo za udeležbo na katoliškem shodu. Posebno veličasten bo prizor na Kongresnem trgu, kjer bo zbrana pri sv. maši vsa množica in kjer se bode slovensko in hrvaško ljudstvo na čelu svojih škofov posvetilo Brezmadežni. Zato se pa dvignimo vsi, da bomo navzoči pri tem slovesnem, zgodovinskem trenutku! Po slovesni posvetitvi Brezmadežni bo mogočna manifestacija slovenskega in hrvaškega ljudstva za sivolasega nam vladarja, ki praznuje letos 65letnico svojega vladanja. Sto let je letos, od kar smo prišli od Francozov nazaj pod avstrijskega orla, zato je ta trenutek najprimernejši, da damo duška stari slovenski zvestobi do avstrijskega prestola. Vsak naj se torej potruži, da bo vse to kar najbolj slovesno. Posebno prosimo, da pride kar največ narodnih noš! To mora biti obenem tudi prava, velika slavnost naših prekrasnih narodnih noš! Poldrug mesec imamo še čas za podrobne priprave — če vsi v vsaki župniji store, kar jim je mogoče, bo o katoliškem shodu v Ljubljani svei govoril!

Zglasilnice za katoliški shod v Ljubljani bodo razposlane na župne urade tekom tega tedna. Za sedaj prosimo posebno vsa naša društva, da se manifestacije dne 24. avgusta udeležo

polnoštevilno z zastavami in da se povsod skrbi za to, da bo udeležba v narodnih nošah kar največja. O posebnih vlakih pride rešitev ravnateljstev železnice tudi že v par dneh. Naši somišljeniki na deželi naj takoj razvijejo najintenzivnejšo agitacijo, tako, da bo agitacijsko delo, ko dobe zglasnice, že opravljeno. Katoliški shod v Ljubljani bodi najsijajnejša agitacija verske in narodne zavednosti našega ljudstva!

Romarski vlak na Sv. Višarje. Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško priredi v nedeljo, dne 6. julija, iz Spodnjega Dravograda posebni vlak na starodavno romarsko pot na Sv. Višarje. Vlak vozi dne 6. julija ob 9. uri 51 minut iz Spodnjega Dravograda in pride v Žabnice ob 2. uri 23. minut popoldne. Drugi dan, dne 7. julija, vozi iz Žabnic ob 11. uri 51 minut in pride v Spodnji Dravograd ob 3. uri 52 minut, tako, da ima zvezo proti Velenju in proti Mariboru. Vabimo vas, štajerski bratje, da se kolikor mogoče pridružite temu romanju; ravno zato smo napravili vlak iz Spodnjega Dravograda. Imeli bodemo na Sv. Višarje skupen štajersko-koroški shod. Vlak smo nastavili nalašč na nedeljo, da zamorejo romarji nemoteno opravljati sveto pobožnost. Obenem opravijo lahko romarji jubilejno spoved in dobijo popolni odpustek. — V Spodnjem Dravogradu se vrst v nedeljo, dne 6. julija, ob ¼9. uri sv. maša, tako, da zamorejo biti tisti, kateri pridejo od daleč na vlak, pri sv. maši. Vožnja iz Spodnjega Dravograda tja in nazaj stane 8 K, ki se naj pošljejo na naslov: Slovenska krščansko-socialna zveza v Celovcu, hotel Trabesinger. Tistim, ki pošljejo denar, se pošlje vozni listek. Listke bomo razposlali do 30. junija, do katerega dne je še čas za priglasi-
tev.

Potres v Bolgariji. Potres, ki je bil pred kratkim v Bolgariji, je imel naravnost katastrofalne posledice. Ponesrečilo se je okrog 300 ljudi. Škoda na poslopih je neizmerna. Mesta Tirnov, Leskovec, Gorje-Orehovica,

kakor tudi več vasi in naselbin, so skoro docela porušene. V Tirnovu se je podrlo ondotno gimnazijsko poslopje. Pod razvalinami je našlo smrt več učiteljev in učencev, ker je bil potres popoldne, ko se je vršil pouk v šolah. Utrgalo se je več mogočnih skal in nastalo je mnogo izvirov plina. V Leskovcu je zgorela norišnica. Turški vjetniki so se z vso vsmo udeleževali rešilne akcije.

Na Velehrad! Letos je minulo 1050 let, odkar sta sv. Ciril in Metod iz Carigrada prinesla sveti križ med Slovane. Delovala sta na Moravskem in v stari Panoniji, vzgojila več slovenskih misijonarjev in skozi naše dežele potovala v Rim. V proslavo te 1050letnice bodo na Velehradu velike slavnosti, ki se prično dne 6. julija za moše, 8. julija za duhovnike, 9. za matere in otroke, 10. za Marijine družbe, 11. za mladino, 12. za starejše romarje. Dne 27. julija bo glavni shod apostolstva sv. Cirila in Metoda. Velike slavnosti bodo dne 15. avgusta, 28. septembra in 23. novembra. Pojasnila daje dr. Ant. Ciril Stojan, državni poslanec in prošt v Kromerizu.

Zobobol pride od prehlajenja ali le od zoba, to je od živeca. Zobobol, ki pride od prehlajenja in se pojavi navadno na celi strani čeljusti, preženeš le s toploto. Pazi, da imaš tople noge in da ne prideš prehitro iz tople sobe na mrzlo ali na prepih. Usta si izpiraj z mlačno vodo, v kateri si skuhalo nekoliko kamelic, ajbiša ali žavbelna. — Če te boli le en sam zob, ker je postal gnil, izgine včasih bolečina popolnoma, ako držiš nogi eno minuto v mrzli vodi in ako si narediš mrzli ovitek na vrat in istega pustiš 2 uri. Ne pozabi nikdar na izpiranje ust, tudi če imaš zdrave zobe. Zelo dobro je pripraviti si vodo v steklenico in v isti raztopiti nekaj zrn hipermangankislega kalija, ki se ga dobi v lekarni ali pa v drogeriji za par vinarjev. Če si zvečer ali zjutraj izmiješ zobe, kani v vodo par kapljic pripravljene raztopline. Ista odzame ustom neprijeten duh in obvaruje zobe gnilobe.